

KESKKONNAAMET

Raul Kudre
Setomaa Vallavalitsus
vald@setomaa.ee

Teie 23.04.2021 nr 7-5/881

Meie 19.05.2021 nr 6-5/21/8704-2

Setomaa valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu kooskõlastamine

Keskkonnaamet on tutvunud Setomaa valla üldplaneeringu (edaspidi ÜP eelnõu) ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande (edaspidi KSH) eelnõuga ning lisatud koostöö tabeliga, kus on esitatud omavalitsuse seisukohad Keskkonnaameti varem esitatud ettepanekute osas ÜP eelnõu ja KSH aruande kohta¹.

Keskkonnaamet ei tuvastanud üldplaneeringu ja KSH aruande eelnõus vastuolu õigusaktidele ning KSH aruandes esitatud hinnangud on üldjoones piisavad ja objektiivsed. Arvestades eeltoodut ning tuginedes planeerimisseaduse § 4 lõikele 4, § 85 lõikele 1 ja 3, keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 40 ja § 42, Vabariigi Valitsuse 17.12.2015 määruse nr 133 „Planeeringute koostamisel koostöö tegemise kord ja planeeringute kooskõlastamise alused“ § 3 punktile 2 Keskkonnaamet kooskõlastab Setomaa valla üldplaneeringu ja selle KSH aruande eelnõu ning annab nõusoleku looduskaitseaduse § 14 lõike 1 punkti 5 alusel üldplaneeringu kehtestamiseks järgmiste seisukohtadega:

Looduskaitse

Koostöö tabelis selgitatakse: „ÜP eelnõu väärtuste ja piirangute joonisele on kajastatud eelkõige ÜP-ga kavandatavad objektid ja alad. Riiklikust registrist pärinevat infot üldjuhul joonisel ei kajastata, põhjusel kuna selle jaoks on muud allikad.“ Keskkonnaamet jääb seisukoha juurde, et kaitstavate loodusobjektide asukohad tuleb kanda ÜP eelnõu väärtuste ja piirangute joonisele.

Keskkonnaamet võtab ÜP täpsusastmes väljatoodud ehituskeeluvööndi vähendamise vajadused teadmiseks, edasine ettepanekute analüüs lähtuvalt kalda kaitse-eesmärkidest tehakse siis, kui planeeringu vastuvõtmise järgselt esitatakse ehituskeeluvööndi vähendamise taotlus koos omavalitsuse põhjendustega. Keskkonnaameti viide kalda ehituskeeluvööndi vähendamise vajaduse kajastamiseks KSH aruandes oleks omavalitsusele toeks vähendamise põhjenduste esitamisel, kuid oleme nõus, et see ei ole KSH otsene ülesanne ja tegu on eraldi protsessiga EKV vähendamise otsustamise osas. Käesolevas täpsusastmes ei saa Keskkonnaamet anda hinnanguid ehituskeeluvööndi vähendamise võimalikkuse osas.

¹ Keskkonnaameti 11.11.2020 kiri nr 6- 5/20/16301-2 „Ettepanekud Setomaa valla üldplaneeringu eskiislahenduse ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu kohta“
Roheline 64 / 80010 Pärnu / Tel 662 5999 / Faks 680 7427 / e-post: info@keskkonnaamet.ee /
www.keskkonnaamet.ee / Registrikood 70008658

Vesi

Juhime tähelepanu, et KSH ptk 7.5.2 väidetu, et „Kõigi veekogumite varu koguseline ja keemiline seisund on hea“ pole viimaste teadmiste põhjal enam korrektne. Eesti Geoloogiateenistuse poolt 2020.a koostatud uuringuaruande „Eesti põhjaveekogumite seisund perioodil 2014-2019“ kohaselt on Kesk-Devoni põhjaveekogum Ida-Eesti vesikonnas keemiline seisund halb². Põhjaveekogumi koondseisundi hinnang määratakse põhjavee kogumi keemilise ja koguselise seisundi hinnangute põhjal. Kesk-Devoni põhjaveekogum Ida-Eesti vesikonnas koguseline seisund on kõikide koguselise seisundi hindamise kriteeriumite järgi hea ning usaldusväärsus kõrge. Põhjaveekogumi keemilise seisundi hinnangu järgi on Kesk-Devoni põhjaveekogum Ida-Eesti vesikonnas halvaks määratud põhjaveekogumi kui terviku üldise keemilise seisundi põhjal, kuna pestitsiidide piirväärtusi on ületatud 34,4% põhjaveekogumi pindalast (kaevud 7588,7289, 8569) ning tegemist on märkimisväärse saasteaine levikuga. Siiski on antud hinnangu usaldusväärsus madal, kuna pestitsiidide puhul on tegemist üksikmäärangutega. Palume seda arvestada ka ptk-des 7.5.3 ja 7.14.1.

KSH ptk 7.15.3. ning Setomaa valla üldplaneeringu Lisa 2 ptk 5.3.1. osas täpsustame, et endiste kohalike omavalitsuste ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arengukavad on praeguseks aegunud ning anname teada, et Värskas aleviku ja Väike-Rõsna küla ühisveevärki varustab praegusel ajal põhjaveega veehaare Värskas (11203), puurkaev keskkonnaregistrikoodiga PRK0011203 ning Saatse küla veevarustus baseerub Saatse (11187) veehaardel, puurkaev PRK0011187. Veehaare Sanatooriumi pk 1 (11200), puurkaev PRK0011200 varustab veega ainult aktsiaseltsi Värskas Sanatoorium. Mikitamäe kooli (10992) puurkaev (PRK0010992) varustab praegusel ajal Mikitamäe küla ühisveevõrku. Meremäe küla ühisveevärk saab vee Meremäe (10628) veehaardest (PRK0010628) ning Obinitsa küla veevarustus põhineb Obinitsa (52490) veehaardel (PRK0052490).

Lisa 2. ptk 5.3.2. tabelis 11 on toodud reoveepuhastid Setomaa vallas. Juhime tähelepanu, et tabelis on esitatud andmed ka joogiveetöötlusjaamade kohta, mis ei ole reoveepuhastid. Veehaarete juures olevad joogiveetöötlusjaamad (veehaarde puhastid) palume selguse huvides tabelist eemaldada.

ÜP eelnõus ptk 3.6.6. määratakse, et: „Supelranna maa-alad on määratud looduskaitseaduse tähenduses.“ Märgime, et ka veeseaduses on seoses supelranna ja supluskohaga erisusi (supluskoha ja supelranna juures ei ole näiteks veekaitsevööndit, heitveelase peab olema supluskohast või supelrannast vähemalt 200 m kaugusel). Setomaa valla üldplaneeringu lisa 2. punktis 8.11 on supelrannad nimetatud. Need on ka üldplaneeringu maakasutuse joonisel märgitud supelranna maa-aladena. Palume, arvestades eelnevat, kanda üldplaneeringu joonisele ka kasutuses olevad või planeeritavad supluskohad. Keskkonnaametile teadaolevalt on kavas ka Lobotka külla ujumiskoht rajada.

ÜP eelnõus ptk 4.15. märgitakse: „Vältida tuleb ehitiste rajamist veehaarde sanitaarkaitsealadele.“ Veehaarde sanitaarkaitsealal kehtivad piirangud on toodud veeseaduse § 151 lg 2 ning ehitamine sanitaarkaitsealal ei ole üldjuhul lubatud (v.a veehaarde ehitamine), seega arvestades, et tegevusi sanitaarkaitsealal reguleerib veeseadus, soovime eelnimetatud tingimuse ära jätta.

Planeerimisseaduse § 75 lg 1 p 3 kohaselt on üldplaneeringu üks ülesandeid tehnovõrkude ja -rajatiste üldise asukoha ja nendest tekkivate kitsenduste määramine ning § 75 lg 1 p 30 kohaselt on veehaarde asukoha ja nendest tekkivate kitsenduste määramine. Arvestades eelnevat palume üldplaneeringu joonisele kanda tekstiosas kajastatud reoveepuhastid koos kujadega ning veehaarded koos sanitaarkaitsealade/hooldusaladega.

² Kättesaadav Keskkonnaagentuuri kodulehel [siin](#)

Metsandus

ÜP eelnõu ptk 3.6.4. tingimustes on kirjas, et: „Raiete kavandamisel tagada alal puhkeväärtuse säilimine, tagades väärtusliku kõrghaljastuse või metsa säilimiseks vajalikud elutingimused“. Koostöö tabelis on täpsustatud, et „Täpsema rakendamise tingimuste üle otsustatakse asukoha ja vajaduste põhisel“.

Rõhutame, et aladel kus metsa raietele on seatud piirangud, või raied tuleb kooskõlastada KOV-i või kohaliku kogukonnaga, peavad saama digitaalsele kaardikihile, vastasel juhul ei ole Keskkonnaametil võimalik seda oma töös jälgida.

ÜP eelnõu ptk 4.11 üldiste tingimuste all on kirjas: “Rohevõrgustiku tugevdamiseks säilitada põllumaade vahel paiknevad metsaga kaetud alad“. Täpsustada, mida tähendab metsaga alade säilitamine (kas ala säilib metsamaana?).

ÜP eelnõu ptk 4.17 tingimused Värskas puhkemetsadele on: “Raieloa väljastamisel küsida täiendavalt kohaliku omavalitsuse arvamust“. Need alad peavad saama digitaalsele kaardikihile, vastasel juhul ei ole Keskkonnaametil võimalik seda oma töös jälgida.

Maavarad

ÜP eelnõu ptk 3.6.9. kohaselt: „Kaevandamise kavandamisel tuleb hinnata juurdepääsuteede kandevõime vastavust kavandavale liikluskooormusele ja vajadusel kavandada meetmed avalikult kasutatavate teede kandevõime tõstmiseks“. „Kaevandamise kavandamisel ja laiendamisel ning olemasolevate lubade pikendamisel tuleb tähelepanu pöörata kaevandamisega seotud transpordi ning masinate ning seadmete tööga kaasnevatele keskkonnanäringutele (õhusaaste, müra) ning tagada, et tegevusega ei põhjustata olulisi keskkonnanäringuid naaberaladele“ (sama käsitlus ka KSH p 9.1.4). Märkime siinjuures selgitava infona, et Keskkonnaamet ei käsitle kaevandamislubade andmise ja muutmise menetluses väljapool mäeeraldist ja mäeeraldise teenindusmaad asuvate teede kandevõimet, liikluskooormust, avalikel teedel transpordiga kaasnevate keskkonnanäringuid. Transpordiga kaasneva avalike teede kandevõime tõstmise ning keskkonnanäringute vähendamise meetmeid ei lisata maavara kaevandamise keskkonnanäringutele. Teede valdajad (riik, KOV) peavad arvestama teede remondil karjäärdest materjali veol kaasneva liikluskooormusega ning vajadusel sõlmima kaevandajaga eraldi kokkulepped teede kasutamise kohta.

Lisame käesolevaks ajaks täpsustunud andmed: maavara kaevandamise keskkonnanäringutele on antud Miikse liivakarjääris, Värskas ravimudakarjääri kaevandamisluba on pikendatud, Marinova II dolokivikarjääri kaevandamisluba on muudetud, mäeeraldist on laiendatud, täiendavad andmed on leitavad Keskkonnaameti keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS, mis on leitav [siin](#).

Jäätmed

ÜP eelnõu ptk 5.2.10 kohaselt asuvad olemasolevad jäätmejaamad Värskas ja Obinitsas. Kuid KSH ptk 7.17 kohaselt on aastaringsest võimalik taaskasutatavaid ja ohtlikke jäätmeid ära anda Värskas ja Mikitamäe jäätmejaamades. Obinitsa jäätmejaam on juba kavandamisel. Seega olemasolevad jäätmejaamad asuvad Värskas ja Mikitamäel ning Obinitsa jäätmejaam on kavandamisel. Palume ptk 5.2.10 jäätmejaamade osas korrigeerida.

Koostöö tabelis on märgitud kommentaar: „Selgituseks, et ÜP ja KSH koostamisel on arvestatud Võru maakonna omavalitsuste ühise jäätmekavaga 2020-2025, mis on koostatud lähtudes riigi jäätmekavast 2014-2020 ning kehtivatest jäätmemajandust reguleerivatest

õigusaktidest. Seetõttu ei pea vajalikuks riigi vastavat arengukava, mis pealegi on kohe aegumas, eraldi käsitleda.“ Keskkonnaamet täpsustab, et riigi jäätmekava aastateks 2014-2020 kehtivus on pikendatud 2022. aasta lõpuni. Palume ettepanekuga siiski arvestada, lisainfo jäätmekava kohta asub [siin](#).

Müra ja välisõhk

ÜP eelnõu ptk 6.4 tingimused: „Tootmistegevuse kavandamisel, mis võib tõenäoliselt põhjustada saasteaine õhukvaliteedi piir- või sihtväärtuse ületamist, tuleb heiteallikate asukoha valikul vältida alasid, kus ebasoodsate ilmastikutingimuste korral on välisõhku väljutatud saasteaine hajumine loodus- või tehisoludest tingitud põhjustel takistatud. Saasteallikad tuleb projekteerida selliselt, et saasteainete väljumiskõrgus tagab saasteainete nõutava hajumise maapinnalähedases õhukihis, et vältida välisõhu saastatuse taseme piirväärtuse ületamist.“ Keskkonnaamet lisab siinjuures, et lähtudes atmosfääriõhu kaitse seaduse § 79 lg 6 keskkonnaloa õhusaasteloa kohustusega paikse heiteallika käitaja peab enne vastava heiteallika ehitusloa taotlemist omama õhusaasteluba.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Helen Manguse
juhataja
keskkonnakorralduse büroo

Annika Tuum 5697 9133 (looduskasutus)
annika.tuum@keskkonnaamet.ee

Anu Holvandus 5694 9046 (vesi)
anu.holvandus@keskkonnaamet.ee

Tiina Jüris (metsandus)
tiina.juris@keskkonnaamet.ee

Aulis Saarnits 510 6954 (maavarad)
aulis.saarnits@keskkonnaamet.ee

Eve Konsap 5341 7916 (jäätmekäitlus)
eve.konsap@keskkonnaamet.ee

Peeter Ekstein 5340 4562 (välisõhk)
peeter.ekstein@keskkonnaamet.ee

Siret Punnisk 512 8350 (keskkonnakorraldus)
siret.punnisk@keskkonnaamet.ee